

בשר בחלב

יו"ד סימן פז, סימן פח, סימן פט, סימן צ, סימן קטז

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר. שם _____.

לפניך אחד עשר שאלות: עליך להשיב כן עשרה מהם.

א. שאלות קצרות.

1. האם יש בישול אחר בישול בבשר וחלב.
2. מה דין בישול אחר כבישת החתיכה בחלב.
3. האם צליה של בשר בחלב אסור מן התורה.
4. בישול בשר עם חלב שחוטח, האם איסורו מן התורה.
5. מי שנתן כף חלבי בן יומו בתוך טשולנט בשרי, ולא היה ששים. האם מותר בהנאה?

ב. אכל בשר סוס שנתבשל עם חלב טהורה. האם יש ע"ז איסור בשר בחלב. ולמה.

ג. האם מותר ליהודי (טבח במסעדה של גויים) לבשל בשר בחלב עבור גויים (בשר כשר או בשר שאינו כשר). באר.

ד. בישול חלב עם חֶלֶב - האם מותר למכור התבשיל לנכרי. באר.

ה. איסור מראית עין:

1. האם יש איסור מראית עין באכילת עוף עם חלב שקדים?
2. האם יש איסור מראית עין במקרה הנ"ל גם בחדרי חדרים?
3. האם יש איסור מראית עין בבישול בשר עוף עם חלב של פרה?

ו. בישול בשר בחלב:

1. האם מותר לבשל חלב בסיר בשרי אינו בן יומו עבור נכרי. באר.
2. פרחת תרנגולת לתוך קלחת חמאה רותחת על האש ומתה בתוכו, האם מותר בהנאה?

ז. דין קיבת הבהמה:

1. חלב הנמצא בקיבה, האם יש לו דין חלב - ציין שיטות הראשונים, והפוסקים.
2. באיזה אופן מותר להעמיד גבינה בעור הקיבה, והאם הוא גם לכתחילה?

ח. אכילה על שולחן אחד: שאלות קצרות.

1. שני בני אדם האוכלים על שולחן אחד, זה בשר וזה גבינה, ויש להם הוצאה אחת, האם מועיל שיעשו היכר ביניהם?
2. האם יש איסור לאכול על שולחן אחד זה בשר נבלה וזה בשר כשרה?
3. האם יש איסור לאכול על שולחן אחד זה חמץ וזה מצה?
4. האם מותר לאכול בשר על שולחן שיש עליו חלב כשיעמיד שומר?

ט. המתנה בין בשר לחלב:

1. מדוע צריך לשהות אחר אכילת בשר - פרט את הטעמים והנפק"מ ביניהם (2).
2. כתוב את השיטות והמנהגים במשך הזמן שצריך להמתין.

י. המתנה בין בשר לחלב:

1. כיצד יש לנהוג באכילת בשר אחר גבינה?
2. אכל תבשיל שנתבשל בקדירה בן יומו של בשר, האם מותר לאכול אחריו גבינה.
3. אכל תבשיל חריף שנתבשל בקדירה בשרי, האם מותר לאכול אחריו גבינה.

יא. סכנה:

1. מה יותר חמור, סכנה או איסור? משקים מכוסים תחת המטה, האם רוח רעה שורה עליהם?
2. דגים עם חלב או עם חמאה, מה דינם.

הצלחה רבה!!

בשר בחלב

יו"ד סימן צ"א, סימן צ"ב

שם _____.

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

לפניך אחד עשרה שאלות: עליך לבחור מתוכם רק עשר תשובות.

א. כלי איסור נקי:

1. האם יכול להשתמש בדבר צונן.

ב. נגיעות בין מאכלים:

1. מה דין לחם שנגע בבשר לענין לאכול אותו עם גבינה. פרט.

ג. איסור כדי קליפה:

1. מאכל שנאסר כדי קליפה וא"א לקולפו, מה דינו.

ד. מליח כרותח:

1. מהו שיעור המלח להחשב "אינו נאכל מחמת מלחו" - כתוב את דעות הראשונים והכרעת השו"ע והרמ"א בזה.

ה. נפילת בשר לחלב:

1. בשר צלי קר במקרר, שנפל לתוך קערת חלב קר שבמדף למטה ממנו, מה דינו של בשר זה? (ראשונים, פוסקים).

ו. טיפת חלב שנפלה על בשר: בענין טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר שחציה בתוך הרוטב שבקדירה ולא ניער וכיסה את הקדירה, נחלקו הראשונים (בדין החתיכה והקדירה):

1. ציין השיטות ראשונים והנ"מ לקולא ולחומרא שבכל שיטה. ומהי שיטת השו"ע והרמ"א ע"פ הסבר הט"ז והש"ך ורע"א.

ז. טיפת חלב שנפלה לקדירה:

1. מה הדין כשאין ידוע לאיזו חתיכה נפלה טיפת החלב. באר.

ח. חתיכה נעשית נבלה (חנ"נ):

1. האם אמרינן חנ"נ גם בשאר איסורים, באר השיטות וציין את פסק השו"ע והרמ"א. באר!

ט. טיפת חלב שנפלה על דופן קדירת הבשר מבחוץ:

1. מה הדין להלכה [שלא בשעת הדחק]: בין שנפלה כנגד התבשיל ובין שנפלה כנגד הריקן, והמנהג למעשה. באר (והאם יש חילוק בדין זה אם הקדירה היא חדשה או ישנה).

י. נגיעת תבשיל בקדירה:

1. נשפך חלב רותח על גבי השיש, והעמידו עליו סיר בשרי רותח, מה דינו של הסיר והתבשיל שבתוכו? באר.

יא. נגיעות בין כלים:

1. שתי קדרות (בשר וחלב) הנוגעות זו בזו, מה דינן. באר.

הצלחה רבה!!

אי יש לחוש בשבת על הבלוע שבכלי משום בישול אחר בישול או אחר כבוש? (עי' עמק התשובה ח"א סי' מ"ד).

בשר בחלב

יו"ד סימן צ"ג, סימן צ"ד, סימן צ"ה

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר. שם _____.

לפניך אחד עשרה שאלות: עליך לבחור מתוכם רק עשר תשובות.

א. כיסוי קדירה:

1. אשה הניחה ע"ג הכיריים סיר של בשר וסיר של חלב. כשהרימה את מכסי הסירים על מנת לבחון את טיב התבשיל, החליפה האשה בטעות את המכסים. מה דינם של כלים ותבשילים אלו?

ב. תחיבת כף בקדירה:

1. תחב כף חלבי בן יומו בקדירה של בשר ג' פעמים ולא נודע בינתיים, כמה פעמים ס' בעי.

ג. דין תחיבת כף לקדירה:

1. לכבוד סעודת המפסקת, אשתך בשלה סיר מרק ירקות (פרווה) בתוך סיר בשרי בן יומו. בטעות היא מערבבת את המרק עם כף חלבי נקי. והיא שואלת הרב משה איסרליש "מה הדין עם המרק והסיר והכף". מה היה תשובתו?

ד. ירקות הבלועים מבשר:

1. ירקות הבלועים מבשר בעין ובשלם בקדירה חולבת ויש ששים כנגד הבשר, מה דין הירקות והקדירה. באר.
2. מה הדין במקרה הנ"ל אם נתבשלו עם חלב ממש. באר.

ה. דיני סכין:

1. מוישי, הילד בן 5 שלי, חתך את הפיצה החמה על הצלחת עם סכין בשרי. מה הדין לגבי הפיצה והסכין?

ו. דיני גבינה:

1. אחותו הקטנה, פריידי, גם רצתה לאכול פיצה. והפיצה נפלה על הבשר החם בכלי ראשון בלי רוטב. מה דינם של הבשר והפיצה!

ז. בישול דבש במחבת:

1. בישלו דבש במחבת בשרי בת יומה והוריקוהו חם לתוך קערה חלבי בת יומה מה דין הדבש?
2. מה הטעמים, והנ"מ ביניהם להלכה?
3. מה דינה של הקערה?

ח. נ"ט בר נ"ט:

1. מתי נחשב נ"ט בר נ"ט [עלו, נתבשלו, נצלו]? הבא שיטות הראשונים בזה ומהי הכרעת השו"ע והרמ"א [לכתחילה, ובדיעבד].

ט. נ"ט בר נ"ט:

1. טיגן חביתה במחבת בשרי ב"י ועירבה עם גבינה. מה דינה?
2. תבשיל פרווה שנתבשל בכלי חלבי בן יומו והוציא אותו בכף בשרי אב"י, האם מותר לאכול אותו בצלחת בשרי, ולמה?

י. נ"ט בר נ"ט:

1. אם נתבשל מים או ירקות בקדירה חולבת בת יומא ותחבו בו כף של בשר בן יומא ואין ס' נגד הכף. מה דינו של הסיר האוכל והכף? באר.

יא. ציורים:

1. אם מצאת במגירה החלבית מזלג בשרי, האם צריכים להכשיר אותו? והטעמים.
2. האם מותר להחזיר קדירה של בשר עם רוטב לתוך מקרר בלי מכסה ליד הקוטג והטחינה. ואם החזיר מה דינם? באר.

הצלחה רבה!!

גמר חתימה טובה!!!

הלכות בשר בחלב

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

שם _____.

א. לא תבשל גדי בחלב אמו:

1. בשר בהמה, חיה, עוף, טמאה, ונבילה - לענין בשר בחלב, איזה מהם אסורים באכילה, איזה בבישול, ואיזה בהנאה?

ב. איסור מראית העין:

1. האם יש איסור מראית עין לבשל בשר עם חלב כשאחד מהם הוא טמא?
2. האם יש איסור מראית עין לאכול עוף עם חלב שקדים?

ג. אכילה על שולחן אחד:

1. האם ישנו איסור לאכול על שולחן אחד זה בשר נבלה וזה בשר כשרה, זה חמץ וזה מצה.
2. האם איסור זה קיים (אכילת בשר וחלב על שולחן אחד) כאשר אנשים אחרים יושבים אתם יחד באותו שולחן.

ד. המתנה בין בשר וחלב:

1. מדוע צריך לשהות אחר אכילת בשר - פרט את הטעמים והנפק"מ ביניהם?
2. כתוב את השיטות והמנהגים במשך הזמן שצריך להמתין.

ה. המתנה בין בשר וחלב:

1. בישיבה, ביום ראשון [שיש בשר על השולחן], מה הדין אם האורז [rice]. האם מותר לאכול גבינה תוך שש שעות של האורז?
2. אכל תבשיל חריף שנתבשל בקדירה בשרי, האם מותר לאכול אחריו גבינה.

ו. כלי איסור נקי:

1. האם מותר להניח דבר יבש - חם או קר - בכלי איסור שהשתמשו בו בתחילה בחמין או בכלי איסור שנשתמשו בו בתחילה בצונן?

ז. איסור כדי קליפה:

1. מאכל שנאסר כדי קליפה וא"א לקולפו - מה דינו?

ח. נפילת בשר לחלב:

1. בשר צלי קר במקרר, שנפל לתוך קערת חלב קר שבמדף למטה ממנו, מה דינו של בשר זה? (ראשונים, פוסקים).

- ט. טיפת חלב שנפלה על בשר: בעניין טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר שחציה בתוך הרוטב שבקדירה ולא ניער וכיסה את הקדירה, נחלקו הראשונים (בדין החתיכה והקדירה):
  1. ציין השיטות ראשונים. ומהי שיטת המחבר והרמ"א ע"פ הסבר הט"ז והש"ך ורע"א.

י. חתיכה נעשית נבלה (חנ"נ):

1. האם אומרים חנ"נ בתערובת לח בלח.
2. באיזה אופן אין אומרים חנ"נ בשאר איסורים לדעת הרמ"א.

יא. **חתיכה נעשית נבלה** (חנ"נ):

1. האם אמרינן חנ"נ באיסורין דרבנן?
2. האם אמרינן חנ"נ בבלוע בכלים?

יב. **ירקות הבלועים מבשר או איסור:**

1. ירקות הבלועים מבשר בעין ובשלם בקדירה חולבת ויש ששים כנגד הבשר, מה דין בהירקות והקדירה. באר.
2. האם ישתנה הדין באם הירקות בלועים מאיסור ובשלם בקדירה שיש בה ששים היתר כנגד האיסור. באר.

יג. **נ"ט בר נ"ט:**

1. מתי נחשב נ"ט בר נ"ט הבא שיטות הראשונים בזה ומהי הכרעת השו"ע והרמ"א [בג' דרגות. לגרום נ"ט בר נ"ט, לכתחילה, ובדיעבד].

יד. **נ"ט בר נ"ט:**

1. אם בשלו מים בקדירה חדשה ותחבו בה כף חולבת, ואחר כך חזרו ובשלו בה מים פעם אחרת ותחבו בה כף של בשר, ושתי הכפות היו בני יומן ובשום אחד מהפעמים לא היה במים ששים, מה הדין של הקדירה?

טו. **קערות שהודחו יחד:**

1. קערות של בשר שהודחו ביורה חלבית - האם מותרים? ציין את צדדי הענין שהובאו בראשונים בזה, וכיצד נפסק להלכה.

טז. **דבר חריף:**

1. מה נקרא דבר חריף, ציין מחלוקת הראשונים וכיצד פוסק השו"ע להלכה?
2. אם חתך צנון בסכין של בשר בן יומו, כמה צריך להוריד מהם כדי שיוכלו לאכלם בחלב (ראשונים, פוסקים)?

יז. **דבר חריף:**

1. האם יש דין נ"ט בר נ"ט בדבר חריף. מהי מחלוקת הראשונים ומהי דעת השו"ע בזה?
2. האם יש דין נטל"פ בדבר חריף, מהי מחלוקת הראשונים וכיצד פוסק השו"ע להלכה?

יח. **לישה בחלב:**

1. הרוצה ללוש בצק ל"פצה" או ללחמניות חלביות, כתוב מהי הבעיה ההלכתית בזה ופרט את ההתרים שנאמרו בענין.

יט. **עשה לך רב:**

1. חלב שנפל על חתיכת בשר בתוך קדירה ואין ידוע על איזו, מה דינו.

כ. **עשה לך רב:**

1. בישל מרק, תפו"א וכדו' בסיר בן יומו בשרי. האם יכול לאוכלו בצלחת חלבי (בכל ציורים)? באר.

הצלחה רבה!!

בשר בחלב

יו"ד סימן פז, סימן פח, סימן פט, סימן צ, סימן קטז

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר. שם _____.

לפניך אחד עשר שאלות: עליך להשיב רק עשרה מהם.

א. שאלות קצרות.

1. האם יש בישול אחר בישול בבשר וחלב. [לא, כדמדייק רע"א מהג' או"ה. אמנם לח שנצטנן, יש בישול אחר בישול, פת"ת סוף ס"ק ד'].
2. מה דין בישול אחר כבישת החתיכה בחלב. [אסור מדאורייתא. כדאי' ברע"א כמה פעמים, ופת"ת בשם הפמ"ג].
3. האם צליה של בשר בחלב אסור מן התורה. [רע"א בשם הפר"ח, הוא דאורייתא (ובדפוס ברלין כ' ששיטת הר"ן הוא שצלי דרבנן)].
4. בישול בשר עם חלב שחוטה, האם איסורו מן התורה. [לא, כדאי' בגמרא].
5. מי שנתן כף חלבי בן יומו בתוך טשולנט בשרי, ולא היה ששים. האם מותר בהנאה? [לא, פת"ת ס"ק ד'].

ב. **אכל** בשר סוס שנתבשל עם חלב טהורה. האם יש ע"ז איסור בשר בחלב. ולמה. [מדאורייתא, לא. גדי ולא טמאה. מדרבנן, הב"ח מחמיר, נ"מ לחנ"נ או חתיכה הראיה להתכבד. למחבר, ט"ז, וש"ך, לא. שאין להם ענין לאסור שכבר אסור].

ג. האם מותר ליהודי (טבח במסעדה של גויים) **לבשל** בשר בחלב עבור גויים (בשר כשר או בשר שאינו כשר). באר. [בשר כשר, יש איסור דאורייתא. בשר שאינו כשר, כיון שהוא נבילה, ג"כ יש איסור דאורייתא. אבל בשר טמאה, מותר לבשל (חוץ מצד מר"ע)].

ד. בישול חלב עם חלב - האם מותר **למכור** התבשיל לנכרי. באר. [הדגול מרבבה הביא שרמב"ם מיקל, ובמקום הפסד לא הפסיד. אבל הפת"ת מביא שהאחרונים חולקים, כנפי יונה, פמ"ג, חת"ס, שאסור. ולשון החת"ס, אין מזחיחים].

ה. איסור מראית עין:

1. האם יש איסור מראית עין באכילת עוף עם חלב שקדים? [רמ"א, מיקל. יש"ש וש"ך, אסור מעיקר הדין. ט"ז, נכון להחמיר].
2. האם יש איסור מראית עין במקרה הנ"ל גם בחדרי חדרים? [פת"ת, לא].
3. האם יש איסור מראית עין בבישול בשר עוף עם חלב של פרה? [כן, כדאי' בט"ז. אבל לש"ך, אין מר"ע בבישול].

ו. בישול בשר בחלב:

1. האם מותר לבשל חלב בסיר בשרי אינו בן יומו עבור נכרי. באר. [פת"ת הו"ד החמודי דניאל, דלא. אמנם לפי חומרות הרמ"א סעי' ו', נכון להחמיר].
2. פרוחה תרנגולת לתוך קלחת חמאה רותחת על האש ומתה בתוכו, האם מותר בהנאה? [עוף, למחבר רמ"א ט"ז וש"ך, מותר בהנאה. ולהב"ח ויש"ש, שחושש שהוא דאורייתא, יהיה אסור בהנאה. וממילא, כיון שהוא נבילה, יהיה תלוי בשאלה ד'].

ז. דין קיבת הבהמה:

1. חלב הנמצא בקיבה, האם יש לו דין חלב - ציין שיטות הראשונים, והפוסקים. [רמב"ם ורי"ף, פרווה. וכן דעת המחבר. ר"ת, קרוש פרווה וצלול חלבי, וכן פסק הרמ"א. רש"י, חלבי, וכן פסק היש"ש וט"ז. וכתב הש"ך, שעיקר כרש"י, ובמקום הפסד, כרמ"א].
2. באיזה אופן מותר להעמיד גבינה בעור הקיבה, והאם הוא גם לכתחילה? [יבש לגמרי. ומפרש הש"ך, שאסור לכתחלה. ומפרש רע"א, אא"כ יש ששים].

ח. אכילה על שולחן אחד: שאלות קצרות.

1. שני בני אדם האוכלים על שולחן אחד, זה בשר וזה גבינה, ויש להם הוצאה אחת, האם מועיל שיעשו היכר ביניהם? [פסק שכן].
2. האם יש איסור לאכול על שולחן אחד זה בשר נבלה וזה בשר כשרה? [לא].
3. האם יש איסור לאכול על שולחן אחד זה חמץ וזה מצה? [כן].
4. האם מותר לאכול בשר על שלחן שיש עליו חלב כשיעמיד שומר? [לא, רע"א].

בשר בחלב

יו"ד סימן פז, סימן פח, סימן פט, סימן צ, סימן קטז

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר. שם _____.

ט. המתנה בין בשר לחלב.

1. מדוע צריך לשהות אחר אכילת בשר - פרט את הטעמים והנפק"מ ביניהם (2). [רמב"ם, מצד בשר בין השיניים. רש"י, מצד מושך טעם. נ"מ, שמצא בשר בין השיניים אחר שש שעות, לרמב"ם יש להקל. נ"מ שניה, שלועז בשר ופולט, לרמב"ם יש להחמיר].
2. כתוב את השיטות והמנהגים במשך הזמן שצריך להמתין. [תוס', סילק וברך. רמב"ם ורי"ף, מזמן סעודה לסעודה שהוא שש שעות. ואו"ה כתב שיש נוהגים שעה אחת. המחבר פסק שש שעות. הרמ"א פסק, מעיקר הדין כתוס', מנהג כאו"ה, ונכון לעשות כרי"ף ורמב"ם. וט"ז וש"ך מביא מיש"ש, כל שיש ריח התורה, יש להמתין שש שעות].

י. המתנה בין בשר לחלב.

1. כיצד יש לנהוג באכילת בשר אחר גבינה? [גבינה רכה: קנוח, הדחה, ונט"י (אפ' ביום נכון נטילה). גבינה קשה: טוב להמתין. לש"ך שעה אחת, לט"ז שש שעות].
2. אכל תבשיל שנתבשל בקדירה בן יומו של בשר, האם מותר לאכול אחריו גבינה. [כן].
3. אכל תבשיל חריף שנתבשל בקדירה בשרי, האם מותר לאכול אחריו גבינה. [כן, רע"א].

יא. סכנה.

1. מה יותר חמור, סכנה או איסור? [סכנה]. משקים מכוסים תחת המטה, האם רוח רעה שורה עליהם? [כן, גמרא].
2. דגים עם חלב או עם חמאה, מה דינם. [ט"ז וש"ך מיקל. ופת"ת מביא שיש מחמירים, פמ"ג בשם הכנה"ג, ור' בחיי בפר' משפטים. ורק לגבינה או חלב, ולא לחמאה. ומסיים, כיון דדש ביה רבים וכו'].

הצלחה רבה!!

בשר בחלב

יו"ד סימן צ"א, סימן צ"ב

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר. שם _____

לפניך אחד עשרה שאלות: עליך לבחור מתוכם רק עשר תשובות.

א. כלי איסור נקי:

1. האם יכול להשתמש בדבר צונן.

תשובה - מחבר: אסור במידי דלאו אורחיה בהדחה. וט"ז למד זה אפילו בכלי נקי, משא"כ הש"ך. רמ"א (הגירסא לפנינו): אם בלע הכלי רק בצונן, מותר להניח דבר יבש. ט"ז: אם הכלי משתמש באיסור חם, יש להשתמש בהיתר צונן והוא יבש. ואם הכלי השתמש באיסור צונן, יש להשתמש בחם יבש, וכ"ש בלח צונן. ש"ך: אם הוא צונן, עראי, וי"א אינו כלי חרס, יכול להשתמש בדבר צונן אפילו לח אא"כ הוא דבר חריף.

ב. נגיעות בין מאכלים:

1. מה דין לחם שנגע בבשר לענין לאכול אותו עם גבינה. פרט.

תשובה - אם הוא יבש, יש להקל. ואפילו יש לחלוחית, כתב הש"ך להקל ע"י הדחה. אמנם הפמ"ג הביא הכנה"ג שחולק עליו, שאינו מהני. ומסקנת הפת"ת, במקום הקשה סגי בהדחה, ובמקום הרך בעי גרידה.

ג. איסור כדי קליפה:

1. מאכל שנאסר כדי קליפה וא"א לקולפו, מה דינו.

תשובה - מחלוקת ר"ת וריב"א. ופסק המחבר להקל בחלב, והרמ"א כתב להקל בבשר (בזמן שהבשר צריך קליפה ולא קלפוהו ובשלו כד). המהרש"ל והט"ז חולק ומחמיר כריב"א. והש"ך מיקל רק במקום דלא שייך ביה קליפה, היינו שהוא דבר הנבלל והקליפה נתערבה. וממילא ה"ה בבשר, רק אם הקליפה אינו ניכר, יש להקל. ורע"א מביא המג"א שמחלק דהכא דוקא בתתאה גבר דהקליפה חומרא בעלמא דאדמיקר ליה בלע בזה מקילים דיעבד אבל לא בעלמא. ודוקא בנפסק הקלוח אבל בחלב רותח שנפל על הבשר בלא נפסק הקלוח יש להחמיר. ועי' פת"ת שמחלק בין בב"ח להקל, ושאר איסור רק בהפמ"ר.

ד. מליח כרותח:

1. מהו שיעור המלח להחשב "אינו נאכל מחמת מלחו" - כתוב את דעות הראשונים והכרעת השו"ע והרמ"א בזה.

תשובה - ג' שיטות בראשונים: רש"י, מליחת בשר להצניע. ר' יעקב ישראל, מולח לדרך. ר"ת, מליחה לקדירה (שמולחים את הבשר להוציא דמו). הלכה: מחבר, מליחה לקדירה. מליח דבעי לה לארחא, אפילו לאחר שהדחת, הוי אינו נאכל מחמת מלחו, וכל זמן שלא שראו במים דינו כרותח. רמ"א, דאנן אין בקיאים בדבר, ויש לחשב אפילו מליחת צלי. וטוב להחמיר במקום שאין הפמ"ר. והאם מחמירים גם בכחוש: רע"א בכחוש י"ל דל"א תרתי דא"א בקיאים בין כחוש לשמן ולא בקיאים בין מליחת צלי לקדירה וסגי בקליפה. דלא כפמ"ג דכתב בפשיטות דאף בכחוש אסרי' מליחת צלי.

ה. נפילת בשר לחלב:

1. בשר צלי קר במקרר, שנפל לתוך קערת חלב קר שבמדף למטה ממנו, מה דינו של בשר זה? (ראשונים, פוסקים).

תשובה - בחולין קיב, צלי בעי קליפה.

ראשונים: יש מחמירים (ס' התרומה, רא"ש), שאפילו צלי צונן בעי קליפה. יש מיקלים (רשב"א, ר"ן) שרק צלי רותח בעי קליפה [וצלי צונן בעי רק הדחה], כדין כל חם לתוך צונן.

הלכה: מחבר, רק צלי רותח בעי קליפה. רמ"א, אפילו צלי צונן בעי קליפה אא"כ הפמ"ר.

עוד גמרא שם, בקעים או תבלין כוליה אסור.

ראשונים: י"א (רשב"א, ר"ן) שרק בצלי רותח, שאם יש בקעים או תבלין כולו אסור. י"א (סמ"ק) רק צלי ואפילו צונן: שאם יש בקעים או תבלין כולו אסור. י"א (ס' התרומה) אפילו הוא חי, שאם יש בקעים או תבלין כולו אסור.

הלכה: מחבר, רק צלי רותח. רמ"א, רק צלי ואפילו בצונן אא"כ הפמ"ר. ש"ך (ס"ק כ"א), צ"ע אם יש להקל. ט"ז (ס"ק י"ב), נמלח קצת [הכותח] יש להחמיר אפילו בהפמ"ר, דתרי קולי לא מקלינן בשביל הפסד מרובה. גר"א (ס"ק ל"ח), מחמיר שאפילו הוא חי.

להשאלה: אם אין פילי או תבלין, למחבר בעי רק הדחה, ולרמ"א בעי קליפה אא"כ הפמ"ר. במקום שיש פילי או תבלין, למחבר בעי רק הדחה, לרמ"א בעי' כולו אא"כ הפמ"ר, להש"ך צ"ע אם יש להקל, לט"ז כנ"ל.

ו. טיפת חלב שנפלה על בשר: בעניין טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר שחציה בתוך הרוטב שבקדירה ולא ניער וכיסה את הקדירה, נחלקו הראשונים (בדין החתיכה והקדירה):

בשר בחלב

יו"ד סימן צ"א, סימן צ"ב

שם _____.

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

1. ציין השיטות ראשונים והנ"מ לקולא ולחומרא שבכל שיטה. ומהי שיטת השו"ע והרמ"א ע"פ הסבר הט"ז והש"ך ורע"א.

תשובה - ראשונים: לר"י, לשער כנגד כל הקדרה. לרש"י לשער כנגד החתיכה (למרדכי, רק חלק החתיכה שהוא חוץ לקדרה. לדר"מ והש"ך, כל הקדירה. להט"ז, ואח"כ צריך לשער הקדרה כנגד החתיכה). לרש"י יש קולא, דאם אין לו ששים בקדרה כנגד הטיפה, עדיין שאר הקדרה מותר חוץ מהחתיכה (חוץ להבנת הט"ז ברש"י), משא"כ לר"י. ולרש"י יש חומרא, דאם יש ששים רק בקדרה ולא בחתיכה, החתיכה אסור משא"כ לר"י.

הלכה: דעת המחבר, לפי הט"ז, הוא כמו רש"י (לפי הבנתו) שלשער כנגד החתיכה ואח"כ לשער הקדרה כנגד החתיכה. ולפי הש"ך, דעתו כמו הר"י. דעת הרמ"א, לפי הט"ז, הוא כמו הר"י אבל מחמיר על חתיכה עצמה מסברא נפשיה. לפי הש"ך, הוא חושש לשיטת ר"י ורש"י, וממילא צריך לשער כנגד החתיכה וגם כנגד הקדרה. ולפי רע"א, כיון שא"א בקיאים בין כחוש לשמן, ממילא דאם אין הקדירה ס' נגד הטפה אסור הכל.

ז. חתיכה נעשית נבלה (חנ"נ):

1. האם אמרינן חנ"נ גם בשאר איסורים, באר השיטות וציין את פסק השו"ע והרמ"א. באר!
תשובה - ראשונים: ר' אפרים מיקל. ר"ת מחמיר. הראב"ד והמרדכי פסק להקל רק בלח. פוסקים: המחבר פסק להקל כר"א, הרמ"א מחמיר אפילו בלח אא"כ הוא מקום הפמ"ר. ועוד, אם אינו דבוק יש להקל בצירוף ר"י ור' אפרים. ולא אמרינן חנ"נ בכלי מבליעת איסור, (לרמ"א גוף הכלי אא"כ חרס, להש"ך אפילו בבליעות אא"כ חרס). ובהפמ"ר יש להקל במליחה.

ח. טיפת חלב שנפלה לקדירה:

1. מה הדין כשאין ידוע לאיזו חתיכה נפלה טיפת החלב. באר.
תשובה - למחבר: נוער הקדירה עד שישוב ויתערב הכל. ואין כאן ביטול איסור, כיון שעומד להצטרף. לרמ"א: מהני רק אם מנער מיד. אבל אח"כ, כל החתיכה צריך ששים בפני עצמו.

ט. טיפת חלב שנפלה על דופן קדירת הבשר מבחוץ:

1. מה הדין להלכה [שלא בשעת הדחק]: בין שנפלה כנגד התבשיל ובין שנפלה כנגד הריקן, והמנהג למעשה. באר (והאם יש חילוק בדין זה אם הקדירה היא חדשה או ישנה).
תשובה - כנגד התבשיל: צריך ששים בתבשיל כנגד הטיפה. והאוכל מותר, והקדרה צריך להכשיר. הש"ך וב"י, מעיקר הדין. היש"ש והט"ז, כיון שנראה כאילו נאסר בחלב. כנגד הריקן: המחבר פסק שנהגו להחמיר על האוכל, והש"ך הו"ד התרה"ד שהמנהג להקל ולהמתין עד שיצטנן. ולכו"ע, כנגד האש יש להקל. והקדרה חדשה.

י. נגיעת תבשיל בקדירה:

1. נשפך חלב רותח על גבי השיש, והעמידו עליו סיר בשרי רותח, מה דינו של הסיר והתבשיל שבתוכו? באר.
תשובה - לרמ"א, דינו כמו חם לתוך צונן, כיון שהחלב על השיש דינו ככלי שני. ממילא, מצד תתאה גבר צריך רק קליפה. והסיר צריך להכשיר, והאוכל מותר. אמנם, אם אצל האש, דינו ככלי ראשון, וגם האוכל צריך ששים.

יא. נגיעות בין כלים:

1. שתי קדרות (בשר וחלב) הנוגעות זו בזו, מה דינן. באר.
[בלי רוטב, לכתחילה יש להחמיר, בדיעבד מותר. עם רוטב, אסור].

הצלחה רבה!!

אי יש לחוש בשבת על הבלוע שבכלי משום בישול אחר בישול או אחר כבוש? (עי' עמק התשובה ח"א סי' מ"ד).

בשר בחלב

יו"ד סימן צ"ג, סימן צ"ד, סימן צ"ה

שם _____

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

לפניך אחד עשרה שאלות: עליך לבחור מתוכם רק עשר תשובות.

א. כיסוי קדירה:

1. אשה הניחה ע"ג הכיריים סיר של בשר וסיר של חלב. כשהרימה את מכסי הסירים על מנת לבחון את טיב התבשיל, החליפה האשה בטעות את המכסים. מה דינם של כלים ותבשילים אלו?
- תשובה:** בזמן ששניהם חמים, שניהם אסורים. בזמן שרק למטה חם, אם התחיל להזיע יס"ב תחת הכיסוי, שניהם אסורים. ואם הקדירה צונן: לענין הקדירה, או"ה והרמ"א מיקל, הג' שע"ד והש"ך מחמיר. לענין האוכל, קליפה אם אפשר לקולפו. ואם כיסוי יבש הכל שרי, מיהו מן הסתם אמרינן שיש בה לחלוחית.

ב. תחיבת כף בקדירה:

1. תחב כף חלבי בן יומו בקדירה של בשר ג' פעמים ולא נודע בינתיים, כמה פעמים ס' בעי.
- תשובה:** לרמ"א, חד פעם ששים. למחבר לפי דעת הש"ך, רק פעמים ששים. המחבר לפי דעתו, ג' פעמים ששים.

ג. דין תחיבת כף לקדירה:

1. לכבוד סעודת המפסקת, אשתך בשלה סיר מרק ירקות (פרווה) בתוך סיר בשרי בן יומו. בטעות היא מערבבת את המרק עם כף חלבי נקי. והיא שואלת הרב משה איסרליש "מה הדין עם המרק והסיר והכף". מה היה תשובתו?
- תשובה:** כיון הכף חלבי הוי אינו בנ"י, (ואפילו ספק הוי סתם כלי אינו בנ"י. ואם הכף ב"י ואין ששים, הכל אסור) ממילא צריך להכשיר האיניו בנ"י. נכון לאוכל האוכל בלא בשר ובלי חלב. ותשים האוכל על צלחת בשרי, שהוא הבן יומו. ואם יש ששים, הכל מותר (לכף, עי' ש"ך ס"ק ח', ורע"א שם).

ד. ירקות הבלועים מבשר:

1. ירקות הבלועים מבשר בעין ובשלם בקדירה חולבת ויש ששים כנגד הבשר, מה דין הירקות והקדירה. באר.
- תשובה:** שניהם מותרים, "דמהני ס' נגד הבשר וגם הבצלים עצמן מותר דליכא חשש דטעם חלב נכנס בבצלים ונאסרו הבצלים וגם יאסרו אח"כ התבשיל אם אין ס' נגד כל הבצלים דטעם החלב בהתבשיל קודם שנכנס לבצלים הוא נ"ט בר נ"ט דהיתרא ואם ליכא ס' נגד הבשר הוא דאסור אף לשיטת המחבר (סי' צ"ה ס"ג) דהכא אסור דמבצלים למים לא מיקרי נ"ט בר נ"ט כיון דלא היה בלוע בכלי לא נקלש".
2. מה הדין במקרה הנ"ל אם נתבשלו עם חלב ממש. באר.
3. **תשובה:** כ' רע"א "כיון י"ל דבעי' ס' נגד כל הבצלים דחלב נכנס בתוכו ונ"ל והדר יוצא ואוסר וכן הבצלים נשארו באיסורם ואך מדברי המהר"ם לובלין לא משמע כן וכן מוכח הגהת ש"ע (סי' צ"ה ס"ב) ודוק".

ה. דיני סכין:

1. מוישי, הילד בן 5 שלי, חתך את הפיצה החמה על הצלחת עם סכין בשרי. מה הדין לגבי הפיצה והסכין.
- תשובה:** הרמ"א פסק הפיצה כדי קליפה והסכין נעיצה [ואם הסכין אינו בנ"י, מותר בשאר דברים. ש"ך סקל"א (אבל לפי המנהג, אין לשנות. פמ"ג)]. אבל הט"ז פסק דאע"ג שהוא בכלי שני, אמנם כיון שהוא דבר גוש ויש דוחקא דסכינא יש להחמיר והסכין הגעלה והפיצה כולה. ועי' הפת"ת הו"ד חת"ס שבהפסד מרובה ועבדינן כל צטדקאי ....

ו. דיני גבינה:

1. אחותו הקטנה, פריידי, גם רצתה לאכול פיצה. והפיצה נפלה על הבשר החם בכלי ראשון בלי רוטב. מה דינם של הבשר והפיצה!
- תשובה:** לפי הש"ך, הבשר קליפה והגבינה נטילה. לפי פשוטות הט"ז, שניהם נטילה (כיון שאין אנו בקיאים, ג"כ ששים).

ז. בישול דבש במחבת:

1. בישלו דבש במחבת בשרי בת יומה והוריקוהו חם לתוך קערה חלבי בת יומה מה דין הדבש?
- תשובה:** יש להקל.
2. מה הטעמים, והנ"מ ביניהם להלכה?
- תשובה:** נ"ט בר נ"ט דהתירא, נטל"פ. (נ"מ: 1) הקערה לפי רמ"א (עי' לקמן), 2) אם בישול בבשר בעין.
3. מה דינה של הקערה?

בשר בחלב

יו"ד סימן צ"ג, סימן צ"ד, סימן צ"ה

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר. שם _____

תשובה: מסקנתו, יש להקל. מצד צירוף השיטות שנ"ט בר נ"ט ומצד שי"א שהוא נטל"פ.

ח. נ"ט בר נ"ט:

1. מתי נחשב נ"ט בר נ"ט (עלו, נתבשלו, נצלו)? הבא שיטות הראשונים בזה ומהי הכרעת השו"ע והרמ"א (לכתחילה, ובדיעבד).

תשובה: ריב"ן בשם רש"י, רק עלו. ס' התרומה, להקל בעלו וגם בישול. והר"ן מיקל בכל ציורים. המחבר מיקל כהר"ן. ורמ"א חושש לרש"י, ובדיעבד פסק כהר"ן. (שיטת הש"ך, עי' לקמן).

ט. נ"ט בר נ"ט:

1. טיגן חביתה במחבת בשרי ב"י ועירבה עם גבינה. מה דינה?

תשובה: למחבר ורמ"א יש להקל, להש"ך אסור.

2. תבשיל פרווה שנתבשל בכלי חלבי בן יומו והוציא אותו בכף בשרי אב"י, האם מותר לאכול אותו בצלחת בשרי, ולמה?

תשובה: הרמ"א מחמיר. ומפרש הש"ך שרק קצת נוהגים, א"נ אפשר שאני הכא כיון שנתבשל בקדרה שאינה בת יומא אי שרי' לאכול באיזה כלי שירצה איכא למיחש דלמא אתי למטעי ולומר דלעולם כף של בן יומו אינו אוסר במים וכה"ג אפי' היה הקדרה בת יומא והא ודאי אסור לדעת הרב.

י. נ"ט בר נ"ט:

1. אם נתבשל מים או ירקות בקדירה חולבת בת יומא ותחבו בו כף של בשר בן יומא ואין ס' נגד הכף. מה דינו של הסיר האוכל והכף? באר.

תשובה: למחבר, נ"ט בר נ"ט ומותר (לכאורה אפי' להמחבר סי' צ"ד ס"ה). לרמ"א, הכל אסור. מצד נוגעות זה את זה, א"נ (וזה עיקר) שנכנס במים מיד נאסרו המים וחוזרין ואוסרין שפי' הר"ן דמאן לימא לן שלא יתערבו פליטת הבשר ופליטת החלב בעצמן בלא אמצעית המים.

יא. ציורים:

1. אם מצאת במגירה החלבית מזלג בשרי, האם צריכים להכשיר אותו? והטעמים.

תשובה: יש להקל. או מצד ספק ספק, או מצד אין מחזיקין איסור.

2. האם מותר להחזיר קדירה של בשר עם רוטב לתוך מקרר בלי מכסה ליד הקוטג והטחינה. ואם החזיר מה דינם? באר.

תשובה: ליד הטחינה לא, ליד הקוטג המחבר מיקל והרמ"א מחמיר לכתחילה. בדיעבד, יש להקל בשניהם. ואם הם מכוסים יש להקל לכתחילה.

הצלחה רבה!!

גמר חתימה טובה!!!

הלכות בשר בחלב

יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

שם _____.

א. לא תבשל גדי בחלב אמו:

1. בשר בהמה, חיה, עוף, טמאה, ונבילה - לענין בשר בחלב, איזה מהם אסורים באכילה, איזה בבישול, ואיזה בהנאה?

תשובה:

- (1) בשר בהמה: יש איסור אכילה. יש איסור בישול. יש איסור הנאה.
- (2,3) בשר חיה ועוף: יש איסור אכילה [דרבנן או דאורייתא, תלוי בלקמן]. מחבר, רמ"א, ט"ז, וש"ך, פסק שמותר בבישול ובהנאה. משא"כ הב"ח ויש"ש [שחושש לר"ע חיה ועוף מה"ת. דלא כר' יוסי הגלילי סבר שחיה מה"ת, ועוף דרבנן].
- (4) טמאה: יש איסור אכילה מדאורייתא מצד טמאה. ומצד בב"ח מדרבנן, הב"ח מחמיר, משא"כ הב"י ט"ז וש"ך. אבל לכו"ע מותר בבישול. מותר בהנאה.
- (5) נבילה: יש איסור אכילה מדאורייתא מצד נבילה. אבל מצד בב"ח דאורייתא, אין איסור חל על האיסור. ומצד בב"ח מדרבנן, לכאורה תלוי במחלוקת אצל בהמה טמאה. ולכו"ע יש איסור בישול. באיסור הנאה, הדגול מביא הרמב"ם בפירוש המשניות להקל, וכ' הסומך ע"ז במקום הפסד לא יפסיד. אבל הפמ"ג וכנפ"י וחת"ס מחמיר.

ב. איסור מראית העין:

1. האם יש איסור מראית עין לבשל בשר עם חלב כשאחד מהם הוא טמא?
2. האם יש איסור מראית עין לאכול עוף עם חלב שקדים?

תשובה:

- (1) רמ"א פסק שיש איסור מר"ע, והש"ך חולק עליו. הט"ז כ' שאין בידי להקל כנגד הרמ"א. ורע"א מביא שו"ת הרשב"א כנגד הש"ך.
- (2) רמ"א מיקל, והיש"ש מחמיר. הש"ך פסק כיש"ש, אבל הט"ז כ' שנכון להחמיר כיש"ש. אבל בביתו, כ' הפת"ת להקל.

ג. אכילה על שולחן אחד:

1. האם ישנו איסור לאכול על שולחן אחד זה בשר נבלה וזה בשר כשרה, זה חמץ וזה מצה.
2. האם איסור זה קיים (אכילת בשר וחלב על שולחן אחד) כאשר אנשים אחרים יושבים אתם יחד באותו שולחן.

תשובה:

- (1) זה בשר נבלה וזה בשר כשרה, יש להקל. אבל זה חמץ וזה מצה בפסח, צריך להחמיר.
- (2) הפת"ת הו"ד משאת בנימין להקל (אבל הפוסקים חולקים, ומחמירים).

ד. המתנה בין בשר וחלב:

1. מדוע צריך לשהות אחר אכילת בשר - פרט את הטעמים והנפק"מ ביניהם?
2. כתוב את השיטות והמנהגים במשך הזמן שצריך להמתין.

תשובה:

- (1) הרמב"ם, מצד בשר בין השיניים. ורש"י, מצד מושך טעם. נ"מ, שמצא בשר בין השיניים אחר שש שעות, לרמב"ם יש להקל. נ"מ שניה, שלועז בשר ופולט, לרמב"ם יש להחמיר.
- (2) תוס', סילק וברך. רמב"ם ורי"ף, מזמן סעודה לסעודה שהוא שש שעות. ואו"ה כתב שיש נוהגים שעה אחת. המחבר פסק שש שעות. הרמ"א פסק, מעיקר הדין כתוס', מנהג כאו"ה, ונכון לעשות כרי"ף ורמב"ם. וט"ז וש"ך מביא מיש"ש, כל שיש ריח התורה, יש להמתין שש שעות. אא"כ חולה וכדו'.

ה. המתנה בין בשר וחלב:

1. בישיבה, ביום ראשון [שיש בשר על השלחן], מה הדין אם האורז [rice]. האם מותר לאכול גבינה תוך שש שעות של האורז?
2. אכל תבשיל חריף שנתבשל בקדירה בשרי, האם מותר לאכול אחריו גבינה.

תשובה:

- (1) לפי הש"ך ס"ק י"ט, לכאורה כן.

ו. כלי איסור נקי: [נגיעות בין מאכלים]:

1. האם מותר להניח דבר יבש - חם או קר - בכלי איסור שהשתמשו בו בתחילה בחמין או בכלי איסור שנשתמשו בו בתחילה בצונן?

תשובה:

(1) מחבר: אסור במידי דלאו אורחיה בהדחה. וט"ז למד זה אפילו בכלי נקי, משא"כ הש"ך. רמ"א (הגירסא לפנינו): אם בלע הכלי רק בצונן, מותר להניח דבר יבש. ט"ז: אם הכלי משתמש באיסור חם, יש להשתמש בהיתר צונן והוא יבש. ואם הכלי השתמש באיסור צונן, יש להשתמש בחם יבש, וכ"ש בלח צונן. ש"ך: אם הוא צונן, עראי, וי"א אינו כלי חרס, יכול להשתמש בדבר צונן אפילו לח אא"כ הוא דבר חריף.

ז. איסור כדי קליפה:

1. מאכל שנאסר כדי קליפה וא"א לקולפו - מה דינו?

תשובה:

(1) מחלוקת ר"ת וריב"א. ופסק המחבר להקל בחלב, והרמ"א כתב להקל בבשר (בזמן שהבשר צריך קליפה ולא קלפוהו ובשלו כך). המהרש"ל והט"ז חולק ומחמיר כריב"א. והש"ך מיקל רק במקום דלא שייך ביה קליפה, היינו שהוא דבר הנבלל והקליפה נתערבה. וממילא ה"ה בבשר, רק אם הקליפה אינו ניכר, יש להקל. ורע"א מביא המג"א שמחלק דהכא דוקא בתתאה גבר דהקליפה חומרא בעלמא דאדמיקר ליה בלע בזה מקילים דיעבד אבל לא בעלמא. ודוקא בנפסק הקלוח אבל בחלב רותח שנפל על הבשר בלא נפסק הקלוח יש להחמיר. ועי' פת"ת שמחלק בין בב"ח להקל, ושאר איסור רק בהפמ"ר.

ח. נפילת בשר לחלב:

1. בשר צלי קר במקרר, שנפל לתוך קערת חלב קר שבמדף למטה ממנו, מה דינו של בשר זה? (ראשונים, פוסקים).

תשובה:

(1) בחולין קיב, צלי בעי קליפה.

ראשונים: יש מחמירים (ס' התרומה, רא"ש), שאפילו צלי צונן בעי קליפה. יש מיקלים (רשב"א, ר"ן) שרק צלי רותח בעי קליפה [וצלי צונן בעי רק הדחה], כדין כל חם לתוך צונן. הלכה: מחבר, רק צלי רותח בעי קליפה. רמ"א, אפילו צלי צונן בעי קליפה אא"כ הפמ"ר. (2) עוד גמרא שם, בקעים או תבלין כוליה אסור.

ראשונים: י"א (רשב"א, ר"ן) שרק בצלי רותח, שאם יש בקעים או תבלין כולו אסור. י"א (סמ"ק) רק צלי ואפילו צונן: שאם יש בקעים או תבלין כולו אסור. י"א (ס' התרומה) אפילו הוא חי, שאם יש בקעים או תבלין כולו אסור. הלכה: מחבר, רק צלי רותח. רמ"א, רק צלי ואפילו בצונן אא"כ הפמ"ר. ש"ך (ס"ק כ"א), צ"ע אם יש להקל. ט"ז (ס"ק י"ב), נמלח קצת [הכותח] יש להחמיר אפילו בהפמ"ר, דתרי קולי לא מקלינן בשביל הפסד מרובה. גר"א (ס"ק ל"ח), מחמיר שאפילו הוא חי.

להשאלה: אם אין פילי או תבלין, למחבר בעי רק הדחה, ולרמ"א בעי קליפה אא"כ הפמ"ר. במקום שיש פילי או תבלין, למחבר בעי רק הדחה, לרמ"א בעי כולו אא"כ הפמ"ר, להש"ך צ"ע אם יש להקל, לט"ז כנ"ל.

ט. טיפת חלב שנפלה על בשר: בעניין טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר שחציה בתוך הרוטב שבקדירה ולא ניער וכיסה את הקדירה, נחלקו הראשונים (בדין החתיכה והקדירה):

1. ציין השיטות ראשונים. ומהי שיטת המחבר והרמ"א ע"פ הסבר הט"ז והש"ך ורע"א.

תשובה:

(1) ראשונים: לר"י, לשער כנגד כל הקדירה. לרש"י לשער כנגד החתיכה (למרדכי, רק חלק החתיכה שהוא חוץ לקדירה. לדר"מ והש"ך, כל הקדירה. להט"ז, ואח"כ צריך לשער הקדירה כנגד החתיכה). לרש"י יש קולא, דאם אין לו ששים בקדירה כנגד הטיפה, עדיין שאר הקדירה מותר חוץ מהחתיכה (חוץ להבנת הט"ז ברש"י), משא"כ לר"י. ולרש"י יש חומרא, דאם יש ששים רק בקדירה ולא בחתיכה, החתיכה אסור משא"כ לר"י.

הלכה: דעת המחבר, לפי הט"ז, הוא כמו רש"י (לפי הבנתו) שלשער כנגד החתיכה ואח"כ לשער הקדירה כנגד החתיכה. ולפי הש"ך, דעתו כמו הר"י. דעת הרמ"א, לפי הט"ז, הוא כמו הר"י אבל מחמיר על חתיכה עצמה מסברא נפשית. לפי הש"ך, הוא חושש לשיטת ר"י ורש"י, וממילא צריך לשער כנגד החתיכה וגם כנגד הקדירה. ולפי רע"א, כיון שא"א בקיאים בין כחוש לשמן, ממילא דאם אין הקדירה ס' נגד הטפה אסור הכל.

י. חתיכה נעשית נבלה (חנ"נ):

1. האם אומרים חנ"נ בתערובת לח בלח.

2. באיזה אופן אין אומרים חנ"נ בשאר איסורים לדעת הרמ"א.

תשובה:

- (1) ראשונים: הראב"ד והמרדכי פסק להקל בלח, משא"כ תוס' (והמרדכי הו"ד בט"ז וש"ך, משום ביבש יש חשיבות כי האיסור ניכר ומובדל. והראב"ד הו"ד רע"א משום דבחתיכה כיון שנשאר באיסורה משא"כ בלח דהכל נבלל הכל מצטרף לבטל. וכן רע"א הנ"מ, נתרסק החתיכה ונימוחה). הרמ"א מחמיר אפילו בלח אא"כ הוא מקום הפמ"ר ובשאר איסורים והיש"ש הו"ד בט"ז, תלוי אם הוא בדרך בישול.
- (2) אם אינו דבוק ויש מקצת בתוך הרוטב, יש להקל בצירוף ר"י ור' אפרים. ולא אמרינן חנ"נ בכלי מבליעת איסור, (לרמ"א גוף הכלי אא"כ חרס, להש"ך אפילו בבליעות אא"כ חרס). ובהפמ"ר יש להקל במליחה. [וכן יבש ביבש, ואפילו בבב"ח].

יא. חתיכה נעשית נבלה (חנ"נ):

1. האם אמרינן חנ"נ באיסורין דרבנן?
2. האם אמרינן חנ"נ בבלוע בכלים?

תשובה:

- (1) בסי' צ', המחבר סבר כהרמב"ם ופסק בסוגיה של כחל, שאם היה בפחות מששים, הכל אסור. ואם נפל לקדירה אחרת, אסור אותה ומשערין בו בס' כבראשונה (היינו נ"ט והוא). אבל הרמ"א שם סבר כהרשב"א, שאין הכחל מצטרף לששים. ומפרש הט"ז, שהמחלוקת האם אמרינן חנ"נ באיסור דרבנן בב"ח. שהרמ"א מחמיר דלא כמחבר. וממילא מוסיף, ה"ה בשאר איסורים, הרמ"א סבר שצריך להחמיר, לשיטתיה.
- (2) הרמב"ן וריב"ן ס' שאין חנ"נ בבליעות, משא"כ הרשב"א.
- המרדכי מחלק בין כלי חרס, לשאר כלים. ומפרש הרמ"א והט"ז המרדכי, שגוף החרס נעשה נבילה (והוא יותר חמור מהרשב"א אצל כלי חרס). וש"ך מפרש המרדכי שרק בליעות בהחרס נעשה נבילה, ולא בשאר כלים (והוא יותר קל מהרשב"א). [וכן עי' הש"ך סי' צ"ב ס"ק י"ז, שמציין לסעי' ה' והש"ך ס"ק כ"ג].
- אנו פוסקים שיש חנ"נ בבליעות, והראיה מטיפת חלב שנפל חוץ לקדירה [סי' צ"ב סעי' ה']. וכן הוא הראיה של הרמ"א בסי' צ"ח סעי' ה', וכן עי' נקוה"כ שם]. אבל לפעמים, מצרף שיטת הרמב"ן וריב"ן לקולא. (1) בשאר איסורים, יש להקל במקום הפסד (ש"ך, סי' צ"ח). (2) בב"ח, מיקל בהפמ"ר בשאר כלים (ולא כלי חרס), שיש צירוף רמב"ן ומרדכי (ש"ך, סי' צ"ח). (3) הרמ"א (סי' צ"ד סעי' ב') כי שאם תחב הכף בקדירה שני פעמים, דסגי בפעם א' ששים. ומפרש הנו"כ בשם התרה"ד שסומך על שיטת רמב"ן. (4) וכן עי' רע"א (סי' צ"ד סעי' א'). (5) המחבר (סי' צ"ב סעי' ז') מיקל בשעת הדחק בטיפת חלב שנפל שלא כנגד הרוטב, וחד מהלך באחרונים, מצד הרמב"ן [עי' הגר"א שם].

יב. ירקות הבלועים מבשר או איסור:

1. ירקות הבלועים מבשר בעין ובשלם בקדירה חולבת ויש ששים כנגד הבשר, מה דין בהירקות והקדירה. באר.
2. האם ישתנה הדין באם הירקות בלועים מאיסור ובשלם בקדירה שיש בה ששים כנגד האיסור. באר.

תשובה:

- (1) שניהם מותרים, "דמהני ס' נגד הבשר וגם הבצלים עצמן מותר דליכא חשש דטעם חלב נכנס בבצלים ונאסרו הבצלים וגם יאסרו אח"כ התבשיל אם אין ס' נגד כל הבצלים דטעם החלב בהתבשיל קודם שנכנס לבצלים הוא נ"ט בר נ"ט דהיתרא ואם ליכא ס' נגד הבשר הוא דאסור אף לשיטת המחבר (סי' צ"ה ס"ג) דהכא אסור דמבצלים למים לא מיקרי נ"ט בר נ"ט כיון דלא היה בלוע בכלי לא נקלש".
- (2) לפי רמ"א שאמרינן חנ"נ בשאר איסורים, יש לדון במקום שבולע רק נטילה או קליפה [כגון ע"י מליחה או צלי וכדו']. דאם ע"י בישול, יש כבר חנ"נ. הט"ז (סי' צ"ו ס"ק ו') והש"ך (שם ס"ק ט') סבר שצריך ששים רק כנגד הבלוע מאיסור. אבל מהר"ם מלובלין לבוש (הו"ד בש"ך שם) ורע"א (שם) סבר שצריך ששים כנגד הירקות. ולכו"ע צריך להסיר הירקות, שאפשר לסחטו אסור.

יג. נ"ט בר נ"ט:

1. מתי נחשב נ"ט בר נ"ט הבא שיטות הראשונים בזה ומהי הכרעת השו"ע והרמ"א [בג' דרגות. לגרום נ"ט בר נ"ט, לכתחילה, ובדיעבד].

תשובה:

- (1) ריב"ן בשם רש"י, רק עלו. ס' התרומה, להקל בעלו וגם בישול ולא בצלי. והר"ן מיקל בכל ציורים. המחבר מיקל כהר"ן, אבל מפרש הש"ך שאסור לגרום נ"ט בר נ"ט. הרמ"א חושש לרש"י, ובדיעבד פסק כר"ן. אבל הרמ"א מיקל לכתחילה בג' ציורים, אינו בני", כלי שלהם, עלו.

יד. נ"ט בר נ"ט:

1. אם בשלו מים בקדירה חדשה ותחבו בה כף חולבת, ואחר כך חזרו ובשלו בה מים פעם אחרת ותחבו בה כף של בשר, ושתי הכפות היו בני יומן ובשום אחד מהפעמים לא היה במים ששים, מה הדין של הקדירה?

תשובה:

1) המחבר פסק שאסור להשתמש בקדירה לא בשר ולא חלב, אבל שאר דבר מותר לבשל, מאחר שהיתה חדשה שלא בשלו בה מעולם. אבל הש"ך חולק במחבר (וט"ז, ע"י דף אחרון), ויש להקל [כיון שיש ג' נ"ט או ב' כלים] וצריך לקובע לטעם אחרון, (או אם בולע ממשות תחילה קובע בממשות).

טו. קערות שהודחו יחד:

1. קערות של בשר שהודחו ביורה חלבית - האם מותרים? ציין את צדדי הענין שהובאו בראשונים בזה, וכיצד נפסק להלכה.

תשובה:

1) ראשונים: תוס' מחמיר אף אם נאמר לאו דוקא עלו אלא אפילו נתבשלו. שהקערות נוגעות במחבת ונפלט טעם מזה לזה והוי טעם שני באיסור. ועוד דהא כשהטעם שני של בשר ושל חלב נכנס במים מיד נאסרו המים וחוזרין ואוסרין הקערות והמחבת.

והרא"ש מיקל אף לריב"ן שמחמיר בבישול, שיש להקל כאן במקום שאין ממשות.

2) פוסקים: מחבר מיקל כרא"ש, והוא שיאמר ברי לי שלא היה שום שומן דבוק בהן. אבל אם היה שומן דבוק בהן, צריך שיהא במים ס' כנגד ממשות שומן שעל פי הקערה. והרמ"א פסק כתוס' אלא א"כ אחד מן הכלים אינן בני יומן מבליעת כלי ראשון, ואז כל הכלים מותרים והמים נוהגין בהן איסור לכתחלה.

טז. דבר חריף:

1. מה נקרא דבר חריף, ציין מחלוקת הראשונים וכיצד פוסק השו"ע להלכה?
2. אם חתך צנן בסכין של בשר בן יומו, כמה צריך להוריד מהם כדי שיוכלו לאכלם בחלב (ראשונים, פוסקים)?

תשובה:

1) ראשונים: י"א רק צנן סילקא וחלתית, רבינו יחיאל, הו"ד בר' פרץ. וי"א ה"ה שומין בצלים וכרישים וכדו', רמב"ם ורוב ראשונים.

פוסקים: המחבר ושאר פוסקים מחמיר כהרמב"ם.

ופירות חמוצים: המחבר מחמיר, אבל הט"ז מיקל במקום הפסד אם הוא אינו בני י.

2) ראשונים: כדי קליפה, רא"ש וטור. כדי נטילה, ראב"ד ורא"ה. ששים, רשב"א הו"ד בר"ן.

פוסקים: כדי נטילה, מחבר. מחמיר לכתחילה כולו [עד ששים] ובדיעבד כדי נטילה, רמ"א.

הגדר של לכתחילה אצל סכין של איסור. הש"ך מפרש רק שלא יאסור דבר אחר. והמנח"י הו"ד ברע"א מפרש לזרוק כדי נטילה ולאכול השאר.

יז. דבר חריף:

1. האם יש דין בר נ"ט בר נ"ט בדבר חריף. מהי מחלוקת הראשונים ומהי דעת השו"ע בזה?
2. האם יש דין של "אינו בני יומא" בדבר חריף, מהי מחלוקת הראשונים וכיצד פוסק השו"ע להלכה?

תשובה:

1) ראשונים: י"א דינו כמו בר נ"ט (כמו נתבשלו), תוס', ורא"ש.

פוסקים: אבל המחבר פסק שהוא כמו חד נ"ט, וכן הרמ"א (צ"ה ב') והפוסקים. דלא כפר"ח, שדינו כמו בר נ"ט. אבל במקום ספק דבר חריף (כמו בורשט וכדו'), המקום שמואל הו"ד בפת"ת (סי' צ"ה ס"ק ד') פסק להקל.

2) אי' בגמ' ע"ז להחמיר בחילתית. השאלה בראשונים, האם ה"ה שאר דברים חריפים. הס' התרומה מחמיר, וכן פסק המהר"ם אבל מסיים אין למחות ביד הנוהגין היתר. יש סתירות המחבר, כדפריך הט"ז והש"ך. ומתריך רע"א, בצירוף נ"ט בר נ"ט ואינו בני יומו יש להקל, ולא בדבר איסור (שאין היתר של נ"ט בר נ"ט). א"נ, "דהכא סמכינן בצירוף הפוסקים דרק בצנן דוחקא וחריף מפליט אבל לא בשאר דברים חריפים מש"ה בסעיף א' לא הכריע דבצנן אסור והכא בתבלין הכריע להקל בצירוף דלא פלט ובלע כלל ולקמן (סי' ק"ג) דמיירי בבישול דודאי בלע אסור". והרמ"א פסק להחמיר (וב"מ כ' שאם הוא אינו בני י"ח בידאם חומרא שיש דין כמו חד נ"ט [זולת חלתית, צנן, או סילקא], יש להקל).

יח. לישה בחלב:

1. הרוצה ללוש בצק ל"פיצה" או ללחמניות חלביות, כתוב מהי הבעיה ההלכתית בזה ופרט את ההתרים שנאמרו בענין.

תשובה:

1) אסור לעשות לחם חלביות. אא"א שהוא כעין של תורא. ומפרש הראשונים, דהוא דבר מועט (למחבר, סעודה אחת. לרמ"א, כל אותו יום) [אבל לא למכירה], או שיש בו סימן. ואם הוא ניכר, כמו גבינה על פיצה, הפוסקים מיקילים.

יט. עשה לך רב:

1. חלב שנפל על חתיכת בשר בתוך קדירה ואין ידוע על איזו, מה דינו.

תשובה:

(1) למחבר: נוער הקדירה עד שישוב ויתערב הכל. ואין כאן ביטול איסור, כיון שעומד להצטרף. לרמ"א: מהני רק אם מנער מיד. אבל אח"כ, כל החתיכה צריך ששים בפני עצמו.

כ. עשה לך רב:

1. בישל מרק, תפו"א וכדו' בסיר בן יומו בשרי. האם יכול לאוכלו בצלחת חלבי (בכל ציורים)? באר.

תשובה:

(1) כן. למחבר, פשוט שמותר. ואפי' לרמ"א, בכלי שלהם מותר. אמנם, איך יוצא האוכל מהסיר להצלחת. ואם האוכל קר, מותר. ואם נפסק העירוי, מותר. ואם ע"י מצקת, לכאורה מותר. אבל אם האוכל חם, ועירוי שלא נפסק, הרמ"א מחמיר, והש"ך חוכך להקל. לענין מצקת, עי' ט"ז סוף סי' צ"ב.

הצלחה רבה!!